

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/44/2013
Identifikačné číslo spisu:	8712010400
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8712010400.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného B. I. pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí 27. augusta 2013 v Bratislave dovolanie obvineného B. I., zastúpeného obhajcom JUDr. Viktorom Novysedlákom proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. februára 2013 sp. zn. 10 To 1/2013, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného B. I. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Poprad z 24. októbra 2012 sp. zn. 5 T 106/2012 bol obvinený B. I. uznaný za vinného zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

v období od presne nezisteného obdobia do dňa 09.05.2012 si doposiaľ presne nezisteným spôsobom neoprávnene zadovážil, následne prechovával na rôznych miestach a predával v meste S. a jeho širšom okolí kryštalický materiál s obsahom metamfetamínu, a to najmenej X. I., K.W., Z. J. a W. D., pričom dňa 09.05.2012 o 14.05 hod. na ul. B. za OC K. v meste Z., neoprávnene pri sebe prechovával zatavenú injekčnú striekačku (5,6 ml) s obsahom bieleho kryštalického materiálu s priemerným 54 % obsahom metamfetamínu o celkovej hmotnosti 2,08g (2080 mg), pričom z uvedeného množstva, by bolo možné pripraviť od 28 do 112 obvykle jednorazových dávok drogy v hodnote najmenej 280,- eur, zatavenú injekčnú striekačku (2,5 ml) s obsahom bieleho kryštalického materiálu s priemerným 55,7 % obsahom metamfetamínu o celkovej hmotnosti 0,1g (100 mg), pričom z uvedeného množstva, by bolo možné pripraviť od 1 do 6 obvykle jednorazových dávok drogy v hodnote najmenej 10,- eur, ako aj zatavené igelitové vrečko s obsahom zelenej rastlinnej sušiny rastliny konope (Cannabis) o hmotnosti 0,37g (370 mg) s priemerným 16,1 % obsahom THC (tetrahydrokanabinolu) účinnej látky konope (Cannabis), pričom z uvedeného množstva, by bolo možné pripraviť od 2 do 4 obvykle jednorazových dávok drogy

v hodnote najmenej 4,- eur, pričom v prípade metamfetamínu ide o omamnú látku, ktorá je v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zaradená do II. skupiny psychotropných látok a rastliny rodu Cannabis (konope) a živica z nich sú v zmysle zákona zaradené do I. skupiny omamných látok.

Za to bol odsúdený podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. bol obvinenému uložený trest prepadnutia veci, a to 1 ks skalpel a plastový obal vajcovitého tvaru žltej farby s obsahom kovového valca s objímkou a kovovou sieťkou.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie prokurátor v neprospech obvineného do výroku o vine i do trestu a obvinený B. I. prostredníctvom obhajcu do výroku o treste pre jeho neprimeranosť.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania (č.l. 215-216) namietal zmenu právnej kvalifikácie konania obvineného, použitie zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. a následnú nízku výmeru uloženého trestu. Podľa jeho názoru v prípade obvineného neboli splnené podmienky pre použitie zmierňovacieho ustanovenia. Navrhol preto napadnutý rozsudok zrušiť v celom rozsahu, uznať obvineného vinným v zmysle podanej obžaloby a uložiť obvinenému trest odňatia slobody na samej spodnej hranici zákonnej trestnej sadzby, zaradiť ho na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, resp. zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie. Vzhľadom k tomu navrhol odvolanie obvineného zamietnuť.

Obvinený v dôvodoch odvolania (č.l. 213-214) namietal, že drogu nikomu nikdy neponúkal a nikdy žiadnu drogu nepredal. Uložený trest odňatia slobody je neprimerane prísny. Poukazoval na závery znaleckého posudku a navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a dožadoval sa uloženia podmienecného trestu odňatia slobody.

Na základe včas podaných odvolaní vo veci rozhodoval Krajský súd v Prešove, ktorý na verejnom zasadnutí rozhodol rozsudkom z 20. februára 2013 sp. zn. 10 To 1/2013 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu, pričom obvineného uznal za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. j/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

v období od presne nezisteného obdobia do 09.05.2012 si doposiaľ presne nezisteným spôsobom neoprávnene zadovážil, následne prechovával na rôznych miestach a predával v meste S. a jeho širšom okolí kryštalický materiál s obsahom metamfetamínu, a to najmenej X. I., K.W., Z. J. a W. D., pričom dňa 09.05.2012 o 14.05 hod. na ul. B. za OC K. v meste Z., neoprávnene pri sebe prechovával zatavenú injekčnú striekačku (5,6 ml) s obsahom bieleho kryštalického materiálu s priemerným 54 % obsahom metamfetamínu o celkovej hmotnosti 2,08 g (2080 mg), pričom z uvedeného množstva by bolo možné pripraviť od 28 do 112 obvykle jednorazových dávok drogy v hodnote najmenej 28,- eur, zatavenú injekčnú striekačku (2,5 ml) s obsahom bieleho kryštalického materiálu s priemerným 55,7 % obsahom metamfetamínu o celkovej hmotnosti 0,1 g (100 mg), pričom z uvedeného množstva by bolo možné pripraviť od 1 do 6 obvykle jednorazových dávok drogy v hodnote najmenej 10,- eur, ako aj zatavené igelitové vrečko s obsahom zelenej rastlinnej sušiny konope (Cannabis) o hmotnosti 0,37 g (370 mg) s priemerným 16,1 % obsahom THC (tetrahydrokanabinolu) účinnej látky konope (Cannabis), pričom z uvedeného množstva by bolo možné pripraviť od 2 do 4 obvykle jednorazových dávok drogy v hodnote najmenej 4,- eur, pričom v prípade metamfetamínu ide o omamnú látku, ktorá je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších

predpisov zaradená do II. skupiny psychotropných látok a rastliny rodu Cannabis (konope) a živica z nich sú v zmysle uvedeného zákona zaradené do I. skupiny omamných látok.

Za to bol odsúdený podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, na výkon ktorého obvineného podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil obvinenému ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. uložil obvinenému trest prepadnutia veci - 1 ks skalpel a plastový obal vajcovitého tvaru žltej farby s obsahom kovového valca s objímkou a kovovou sieťkou. (Opomenul na ustanovenie § 60 ods. 6 Tr. zák.).

Odvolať obvineného B. I. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 20. februára 2013, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom obvinený v súčasnej dobe uložený trest vykonáva.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený prevzal 11. marca 2013, jeho obhajca 12. marca 2013 a prokurátor 7. marca 2013 (č.l. 242).

Okresný súd Poprad dňa 12. augusta 2013 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného B. I., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Viktora Novysedláka, ktorý obvineného obhajoval aj v pôvodnom konaní. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 9. apríla 2013 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V písomných dôvodoch svojho dovolania obvinený vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 písm. i/ Tr. por. argumentoval tým, že v konaní nebolo vierohodne preukázané, že by zadovážil aspoň raz omamné látky všetkým štyrom osobám, ako je uvedené v napadnutom rozsudku. Poukazoval na výpoveď svedkyne Z. J. z prípravného konania i hlavného pojednávania, ktorej výpoveď nesvedčila o tom, že by jej obvinený nejakým spôsobom zadovážil omamnú látku. Potvrdila iba to, že je užívateľkou drog a do kontaktu s drogami prišla dávno predtým, ako sa spoznala s obvineným. Výtýkal súdu prvého stupňa hodnotenie vykonaných dôkazov, pričom mal prihliadať iba na svedecké výpovede X. I. a W. D. z hlavného pojednávania, ktoré výpovede vykazovali zásadné rozdiely oproti prípravnému konaniu, pričom tieto rozpory boli svedkami vierohodne zdôvodnené.

Ďalej namietal uložený trest, ktorý považuje vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti za neprimeraný. Ochrana spoločnosti ako aj jeho náprava bude lepšie zabezpečená v rámci podmieneného trestu odňatia slobody za súčasného uloženia ochranného liečenia, resp. probačného dohľadu. Znovu zopakoval, že drogy nikdy nikomu neponúkal ani nepredal.

V závere svojho dovolania navrhol napadnutý rozsudok zrušiť, zrušiť aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

Predsedníčka senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania prokurátorovi s tým, že sa môže k dovolaniu obvineného vyjadriť. Prokurátor vo svojom vyjadrení zo 6. júna 2013 (č.l. 266-267) uviedol, že skutkový stav v predmetnej veci bol dostatočne zistený a preukázaný nielen v prípravnom konaní, ale aj na rozsiahlom hlavnom pojednávaní. S rozhodnutiami súdov sa stotožňuje, z čoho je zrejmé, že nebol naplnený žiadny z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 Tr. por., a preto navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde

možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 1 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Obvinený B. I., ako už bolo vyššie uvedené, opieral podané dovolanie o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod naplňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až 43 Tr. zák.), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávných predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery

môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Z obsahu dovolania obvineného vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dovolaciemu dôvodu obvinený uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerovali proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa. V podstate spochybňoval súdmi ustálený skutkový stav a následne predostrel vlastnú verziu skutku založenú na inom, pre neho priaznivom hodnotení dôkazov. Skôr ako o právnu námietku ide o skrytú snahu obvineného, aby vykonané dôkazy a skutkový stav boli vyhodnotené v jeho prospech.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obvineného ako obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák., táto zodpovedá priebehu skutkového deja uvedeného vo výroku napadnutého rozhodnutia po objektívnej i subjektívnej stránke a je správna.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený taktiež namietal výšku uloženého trestu a vytýkal súdu, že neprihliadol na okolnosť, že skutok spáchal v stave zmenšenej pričetnosti, pričom poukazoval na znalecký posudok, a preto bolo namieste použiť zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. .

Ak sa nejedná o prípad, kedy výrok o treste neobstoí v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno samotný výrok o treste napadnúť z hmotnoprávneho hľadiska zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., teda ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prerokúvaný trestný čin nepripúšťa.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. však obvinený neuplatnil, evidentne vedomý si toho, že uložený trest odňatia slobody za spáchaný skutok je podľa Trestného zákona prípustný a jeho výmera bola stanovená v rámci zákonom určenej trestnej sadzby.

Trestnoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo na svojom zasadnutí 14. júna 2010 stanovisko, ktoré rieši vzájomný vzťah oboch vyššie uvedených dovolacích dôvodov. Podľa tohto stanoviska vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa priamo k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Všeobecné hľadiská stanovené pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 3, 4 Tr. zák. na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 Tr. zák. (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú tiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, nemožno podriaďiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V konkrétnom prípade bol obvinený uznaný za vinného zo skutku právne posúdeného ako obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., na ktorý zákonodarca stanovil trestnú sadzbu odňatia slobody od 10 do 15 rokov. Obvinenému bol uložený trest odňatia slobody za použitia zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 5 (päť) rokov, z čoho vyplýva, že obvinenému bol uložený trest odňatia slobody na úplne spodnej hranici takto upravenej trestnej sadzby. Použitie zmierňovacieho ustanovenia nemal dovolací súd dôvod skúmať, nakoľko dovolanie bolo podané v prospech obvineného. Neprimeranosť trestu pociťovaného zo strany

obvineného ako neprimerane prísneho nenapĺňa žiadny dovolací dôvod za predpokladu, že ide o prípustný druh trestu v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako už bolo vyššie uvedené, neboli splnené zákonné podmienky dovolania, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného B. I. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.